

ANGLICKÁ BANKA VYKRADENA

LONDON (rat) -Včera brzy nad ránem byla vykradena Anglická banka. Ze stolku hlavního pokladníka bylo odcizeno 55 000 liber v bankovkách. Okamžitě započalo vyšetřování, které umožnilo ve velmi krátké době získat dosti podrobný popis pachatele, který byl okamžitě rozeslán všem policejním složkám, soukromým detektivům i agentům jejího veličenstva.

Včera v pozdních odpoledních hodinách místogubernér Anglické banky Gautier Ralph oznámil na tiskové konferenci podrobnosti k ranní krádeži, o níž jsme vás informovali v mimořádném večerním vydání. Díky bleskovému vyšetřování byl zjištěn dosti přesný popis pachatele i podrobnosti týkající se spáchání této nevídané krádeže.

Brzy po otevření banky byl v hlavní hale několika svědky zpozorován dobře oblečený gentleman bezvadného chování a distingovaného vzezření. Jeho věk svědkové odhadovali mezi 30 a 40 lety. Byl nepřilíš vysoký, mohutné mírně tělnaté postavy, rozložitého hrudníku. Z pod cylindru bylo možno vidět velmi krátce střižené hnědé vlasy. Byl oblečen do černého kabátu se světlou vestou, světlých kalhot, na nohou měl boty z hnědé kůže, pečlivě vyleštěné. Opíral se o dřevěnou hůlku s ozdobnou hlavicí. Působil velmi klidným dojmem.

K samotné krádeži došlo před devátou hodinou. Ze stolku hlavního pokladníka zmizel svazek bankovek představující obrovskou sumu 55 000 liber. Hlavní pokladník byl právě v té chvíli zaměstnán vypisováním šeku na 3 libry a 6 pencí. Dle jeho výpovědi vůbec nic podezřelého nepozoroval.

Když byla krádež nahlášena a náležitě zajištěna, byli vysláni detektivové a agenti jejího veličenstva okamžitě na všechna nádraží a do všech přístavů, neboť se předpokládalo, že pachatel bude chtít pravděpodobně neprodleně opustit Britské ostrovy. Zároveň byla vypsána prémie 2 000 liber a pěti procent z částky, která bude zajištěna. Popis pachatele byl rozeslán kromě Spojeného království i na evropskou a americkou pevninu.

O výsledcích pátrání vás budeme samozřejmě průběžně informovat prostřednictvím našich zvláštních zpravodajů

Policejní portrét pachatele

SÁZKA NEBO ŠÍLENSTVÍ?

LONDON (rat) - V Reformním klubu došlo k uzavření nevídané sázky. Pan Phileas Fogg se vsadil s Andrew Stuartem o 20 000 liber, že vykoná cestu kolem světa za pouhých 80 dní! Toto nevídané dobrodružství má odstartovat již dnes večer.

Během obvyklé partie oblíbené karetní hry v Reformním klubu byla uzavřena nebývalá sázka. Ctihodný gentleman pan Phileas Fogg totiž na základě útěku bankovního lupiče spekuloval, za jakou dobu je možné vykonat cestu kolem světa.

„Svět už není tak velký, jako býval kdysi. Zeměkoule se zmenšila, protože se po ní teď cestuje desetkrát rychleji než před sto lety. Dnes se dá objet za méně než tři měsíce, přesněji za pouhých 80 dní,“ prohlásil Fogg.

Andrew Stuart sice hovořil o možných překážkách jako o nepřízni počasí, protivětru, ztroskotání, vykolejení vlaku a jiných nástrahách, nicméně pan Fogg

zastával názor, že 80 dní je limit, který zahrnuje nejen tyto, ale i mnohé další nepředvídatelné situace.

Cestovatel Phileas Fogg

Z tohoto sporu vznikla tedy sázka, při níž se Phileas Fogg vyjádřil následovně: „Sázím se o 20 000 liber, že vykonám cestu kolem světa za 80 dní nebo méně, tj. za 1 220 hodin

neboli za 115 200 minut.“

Jako svědci této sázky byli přítomni ctihodní členové Reformního klubu – pánové Valentin, Sullivan, Flanagan a Ralph, vše bylo řádně zapsáno a podepsáno panem Phileasem Foggem, Andrewem Stuartem i ostatními přítomnými.

Podle důvěrných zdrojů má cesta začít již dnes večer v 8 hodin 45 minut, kdy odjíždí vlak do Francouzského Doveru.

Náš list se chystá toto nebývalé dobrodružství bedlivě sledovat a informovat vás.

Šéfredaktor vyhradil dokonce samostatnou rubriku, takže již v zítřejším vydání určitě nalistujete rubriku s názvem Cesta kolem světa.

ANGLICKÝ REFORMNÍ KLUB

LONDON (rat) – díky vzrušujícím událostem okolo výpravy pana Philease Fogg kolem světa zaplavily naši redakci tisíce dopisů z celého světa kladoucí nám téměř stále tu samou otázku – co je to *Reformní klub*, jehož je Mr. Fogg dlouholetým členem? My, jakožto rodilí Angličané, chápeme, že Foggův závod s časem si našel mnoho příznivců po celém světě, již nejsou zpraveni o historii této významné anglické instituce. Proto jsme se rozhodli zařadit příspěvek, který zahrnuje nejen historii Reformního klubu, ale i jeho popis a návod, jak se stát členem.

Je známo, že Reformní klub proslul v poslední době zejména díky neuvěřitelné sázce, kterou zde uzavřel ctihodný pan Phileas Fogg se svými přáteli.

Mr. Fogg se svými přáteli v Reformním klubu

Nejčastější otázky čtenářů z celého světa se týkaly toho, co že vlastně tato instituce je a kdy byla založena. Reformní klub poprvé otevřel své dveře členům 24. května 1836. Založen byl především soudobými politiky, kteří hledali místo, v němž by se mohli

po práci scházet. Najdeme ho na londýnské adrese Pall Mall 104.

Ve 40. letech 19. století nechali jeho zamožní zakladatelé dokonce vystavět originální budovu v italském stylu, v níž dodnes klub sídlí. Ta v sobě čítá několik luxusních pokojů, které si může kdykoliv kterýkoliv ze členů pronajmout, kulečnickový sál, karetní sál, rozsáhlou knihovnu a obrovský vinný sklep.

Také řady jeho členů se rozšířily – patřil mezi ně například spisovatel Sir Arthur Conan Doyle, autor Sherlocka Holmese, či James Mathew Barrie, autor Petra Pana.

A jak se stát členem klubu?

Musíte být vzdělaní a vážení občané, kterým je prokazována velká úcta. Avšak v současnosti nemusíte být pouze politici, protože mezi členy RK můžeme nalézt i umělce, lékaře, obchodníky, právníky či spisovatele. A je dosti možné, že někdy v budoucnosti (přibližně okolo roku 1981) bude přístup do RK umožněn i ženám! Pan Phileas Fogg tak dělá tomuto klubu čest i v zahraničí, což je zajisté důležité pro zvýšení jeho prestiže.

PRVNÍ ZASTÁVKA – FRANCIE

PARIS (rat) – první zprávy o cestě Philease Fogg z ciziny! Je známo, že jeho první zastávkou se stalo město Paříž. Na své cestě napříč Francií je však Mr. Fogg neustále hlídán francouzským tiskem, protože Angličané jsou odvěkými nepřáteli Francouzů.

V Paříži ctihodný pan Phileas Fogg navštívil několik pamětihodností. Nejprve zamířil do vyhlášeného muzea v Louvru, v němž měl již tu čest dvakrát pobývat. Louvre je význačný především díky obrazu Leonarda Da Vinciho Mona Lisa.

L. Da Vinci – Mona Lisa

Protože měl s sebou svého sluhu Proklouze, který o sobě sám říká, že je „rodilým Pařížanem z Paříže“, neobával se toho, že by některou významnou památku opomenul. Proklouz mu při této příležitosti vyprávěl

něco o historii své rodiny.

Fogg se tak dozvěděl, že jeho rodiče léta vedli v centru Paříže obchůdek s vínem, a proto je Proklouz skvělým odborníkem v oblasti tohoto nápoje. Protože však chtěli pro svého syna lepší život než ten svůj, rozhodli se Proklouze vyslat na zkušenou do světa. Tak se také seznámil s panem Foggem.

Další památkou, kterou tato dvojice v těsném závěsu s inspektorem Fixem navštívila, byla Eiffelova věž.

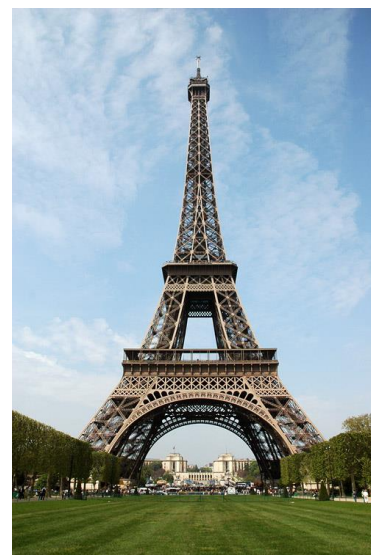
Fogg a Proklouz nahoru vylezli okamžitě, avšak Fix měl závratě již na prvním odpočívadle.

Po těchto zážitcích si za pár franků koupili lístek na vlak a vydali se do Dijonu.

Zde měl pan Fogg možnost ochutnat místní kulinařské umění. Například kulaté smetanové sýry Camembert, Brie,

Roquefort a Port Salut. Tyto sýry se nechávají uzrát ve sklepích a některé z nich se vyrábějí z kravského mléka, jiné z mléka ovčího či kozího.

Protože ho rozbolela hlava z všudypřítomné vůně levandule, která se zde pěstuje na polích, vydal se do jedné z místních hospůdek, kde ochutnal polévku boullabezu.

Eiffelova věž

V této hospůdce se také seznámil s veselými turisty z Čech, kteří mu doporučili návštěvu jejich země.

MR. FOGG V ZEMI ČECHŮ

PRAGUE (rat) – náš zahraniční zpravodaj pro střední Evropu Tonda Homolka přináší nové zprávy z Čech! Podle něho byl Phileas Fogg touto zemí tak nadšen, že se ihned rozhodl napsat o této události článek.

Phileas Fogg neměl původně v plánu touto zemí vůbec projíždět. Avšak poté, co se ve francouzské hospůdce seznámil s českými turisty Hermínou a Agátou Sukovými, Emílií Zpěvákovou se synem Brunem Protivou, Fridolínem Jouzou s partnerkou Božetěchou Pospíšilovou, Melicharou Šefflovou s dětmi Kašparem a Baltazarou a také Ervínem Zdrůbeckým, se rozhodl, že jimi vychvalovanou zemi přece jen navštíví.

Český kroj

První jeho kroky vedly do hlavního města Prahy. Zde mu bylo umožněno navštívit

Staroměstské náměstí s orlojem, který je evropskou raritou. Rovněž vykonal procházku po Pražském hradě, kde navštívil okouzující katedrálu sv. Víta, v níž mohl shlédnout vystavené korunovační klenoty.

Ty ho okouzly natolik, že si v jednom ze stánků koupil jejich napodobeninu, kterou si chce vystavit ve svém londýnském sídle. Jeho přátelé z Čech mu doporučili, aby zde ochutnal vynikající rezavý mok, který ostatně on sám zná velmi dobře z Anglie – pivo. Ovšem v Čechách je pivo národním nápojem a pan Fogg musel uznat, že je mnohem lahodnější, než to anglické. Ochutnávka mu byla umožněna v malebném pivovaru v Krušovicích.

Z Krušovic se vydal navštívit rodné město svých přátel – Kladno.

Byl překvapen, jak je toto hornické městečko krásné a jak příjemní lidé v něm žijí. Obzvláště ho zaujala jedna z okrajových částí Kladna, Švermov.

Byl pozván do místní hospůdky U Bejčků, aby zde ochutnal klasické české jídlo knedlo, vepřo, zelo. Jako předkrm mu byly navíc nabídnuty vynikající jitrničky a prejt a jako zákusek dostal pravé české koláče.

Orloj na Staroměstském náměstí

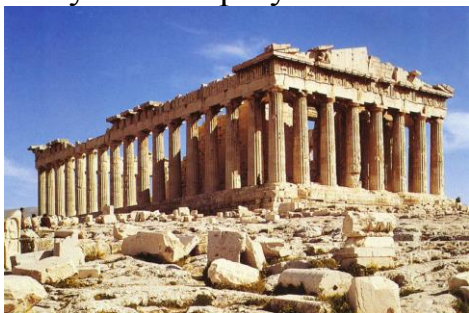
Čechy ho okouzly natolik, že si řekl, že po skončení své cesty se sem vypraví znovu!

PHILEAS FOGG OBJEVUJE ZEMI ANTICKÝCH BOHŮ

ATHENS (rat) – jednou ze zemí, na jejíž návštěvu se pan Phileas Fogg skutečně těšil, bylo Řecko. Podle informací, které se nám podařilo získat od jeho známých z Reformního klubu, se již od mládí houževnatě zajímal o dějiny antického Řecka a Říma, tudíž je s tamními památkami velmi dobře obeznámen. Proto ani nebylo zapotřebí, aby si za velké peníze najímal domorodého průvodce. Vystačil si sám se svými vědomostmi a zájmem o vše, co pochází z říše antického božstva.

Cesta do Řecka se obešla bez sebemenších potíží. Již během ní vyprávěl Mr. Fogg Proklouzovi o kultuře této antické říše. Ten ani netušil, kolik známých umělců odtud pochází. Jsou to například Homér, Aristoteles, Cicero, Pythagoras i Seneca.

Po příjezdu do Athén se oba muži vydali objevovat místní památky. Proklouz se nestačil divit, co všechno jeho pán o této zemi ví. Nejvíce ho zaujal palác *Akropolis*, v němž se ve starověku scházel lidový porotní soud, *héliáia*, na němž se za východu slunce řešily soudní spory.

Palác Akropolis

Za časného jitra se Athéňané scházeli na jeho hlavním náměstí i ke sjednávání obchodu.

Dále navštívili horu Olymp, kde se v antice nacházelo sídlo bohů. Právě o její dějiny se Phileas Fogg nejvíce

zajímá, tudíž vyprávěl svému společníkovi o jejich vzniku a historii.

Proklouz se tak dozvěděl, že z chaosu se zrodila Gaia, Země. Sama pak zrodila vysoké hory, hluboké moře a Úrana, Nebe. Stala se jeho ženou a přivedla na svět Krona. Ten pak zplodil druhou generaci bohů, Dia a ostatní olympské bohy, kteří vládli řeckému světu ze svého sídla na hoře Olympu.

Na závěr jejich pobytu v Řecku se dozvěděli něco o jim dobře známých Olympijských hrách.

Diskobolos – řecký sportovec

Podle tradice se poprvé konaly v r. 776 př.n.l. Soutěží se mohl zúčastnit každý řecký občan. Cizinci a otroci mohli být pouze diváky.

Phileas Fogg chtěl v Řecku zůstat déle, avšak musel pokračovat dále!

FOGG OKOUZLEN BŘIŠNÍ TANEČNICÍ!

IZMIR (rat) – nové zprávy z Foggovy cesty Tureckem přišly z poloostrova Malá Asie od zvláštního zpravodaje Hassana Ínufa. Ten naznačil, že se na večírku pořádaném movitým tureckým obchodníkem Alí Al-Džimbou zakoukal do krásné břišní tanečnice Alibaby!

Celá událost se odehrála, když byl Fogg i s Proklouzem pozván na zasnubní hostinu obchodníka, konanou u příležitosti svatby s jeho sedmou ženou. To je oba velmi udivilo, protože z Evropy jsou zvyklí na to, že jeden muž smí mít pouze jednu manželku.

Oslavy byly v plném proudu, když tu se ozvaly zvuky bubínků a různých exotických nástrojů. Do místnosti vběhlo 12 tanečnic v tradičních šatech na břišní tance.

Břišní tanečnice

Philease Fogga ihned zaujala jedna tajemná tmavovláská v tyrkysových šatech.

Bohužel, nemohl spatřit její obličej, protože ho zakrýval závoj. Podle toho, jak nádherně tančila, se domníval, že musí být překrásná. Proto se za ní po skončení představení vypravil do převlékárny. Jaké však bylo jeho zděšení, když uviděl mladou krasavici odmaskovanou. Byl to mladý Turek!!!

Tento zážitek Fogga natolik šokoval, že se i s Proklouzem vydal na turecké tržiště – bazar. Zde viděl fakíry chodící po rozbitém skle, polykající oheň a lehající si na veliké hřeby. Opodál zase jiný fakír vyluzoval z flétny tóny, při nichž z košíku před ním vylézala kobra.

Turecký fakír

Na trhu bylo k dostání mnoho výrobků, jako jsou například šperky, tkané koberce či vynikající turecký med. Toho Proklouz spořádal téměř kilo!

Bylo tam také možno zakoupit mnoho zvířat, například velblouda a kozy.

Krávy by zde však člověk hledal marně, protože jsou v muslimských zemích posvátné.

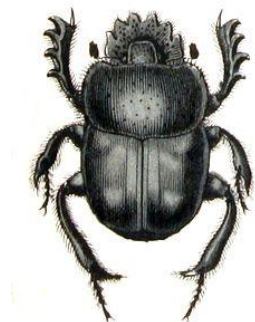
Po zážitku s břišní tanečnicí byly jejich pocity z Turecka rozporuplné!

ZPRÁVY ZE ZEMĚ FARAONŮ

CAIRO (rat) – Plavba lodí po Středozemním moři se ukázala být poněkud nebezpečná. Díky větrům vanoucím od jihu k severu, jenž se nazývají pasáty, loď často měnila svůj směr. Inspektoru Fixovi se několikrát udělalo nedobře od žaludku, a proto strávil celou cestu ve své kajutě. Aby loď udržela správný směr, museli statní muži na palubě spojit své síly tím, že kus cesty pádlovali. Strastiplnou cestu jim však po příjezdu do Káhiry vynahradil překrásný pohled na místní architektonické skvosty.

Ihned po příjezdu do Káhiry se Mr. Fogg i se svým sluhou Proklouzem vypravil na místní bazar – tedy trh, kde je možné sehnat téměř vše. Fogg plánoval zakoupit nějaké dary pro své známé z Londýna.

Nakonec pořídil několik vodních dýmek a pro dámy zlaté přívěsky ve tvaru *skarabea*. Ten je v Egyptě posvátným broukem, kterého všichni uctívají a ochraňují.

Posvátný egyptský skarabeus

Na oběd se vypravil do místní speciální restaurace, kde si s Proklouzem objednali pokrm neznámého původu. Jeho sluhovi se do jídla zpočátku příliš nechtělo, když však viděl, že ostatní to jedí s chutí, pustil se do jídla také. Jaké však bylo jeho zděšení, když poté zjistil, co že to vlastně jedl. Byl to pes! Protože jim zbývalo ještě docela dost času do odjezdu ze země, vydali se naši přátelé prozkoumat pyramidy v Gíze a Údolí králů.

Pyramidy v Gíze

Při prohlídce pyramid byli okouzleni jejich gigantickou velikostí, avšak uvnitř na ně padl jakýsi tísnivý pocit. Dozvěděli se však mnoho o tradičním egyptském pohřbívání vážených lidí – mumifikaci. Jednu z mumií dokonce spatřili na vlastní oči v hrobce.

Rovněž je ohromila socha Sfinga, jež je napůl ženou a napůl lvicí.

Po těchto zážitcích byli znaveni velkým vedrem, ale nebylo jim dopřáno svažít svá těla v řece Nilu, protože by se z jeho kalné vody mohli nakazit nějakými exotickými nemocemi. V říši faraonů se pan Phileas Fogg s Proklouzem octli ve zcela jiném prostředí, než znají z Evropy, a proto byli rádi, že se jejich pobyt v Egyptě chýlí ke konci.

I když jejich zážitky nebudou jistě k zapomenutí.

PHILEAS FOGG HRDINOU!

BUNDÉLKHANDU (od našeho zvláštního zpravodaje) – našemu deníku se podařilo získat nejnovější senzační zprávy z cesty ctihodného pana Philease Fogg kolem světa! Podle našeho zvláštního zpravodaje vzbudil Fogg velký rozruch v indickém distriktu Bundélkhandu tím, když znemožnil místním fakírům a kněžím vykonat posvátný pohřební rituál a při tom pomohl uprchnout nejmenované mladé ženě přes indické hranice!

Celá událost se odehrála při Foggově cestě pralesem, kterou byl nucen absolvovat na zakoupeném slonovi poté, co mu bylo cestování vlakem znemožněno díky nedostavěnému úseku železnice.

Cestu džunglí pomocí tohoto dosti neobvyklého dopravního prostředku podnikl pan Fogg za asistence své družiny – Sira Francise Cromartyho, domorodého průvodce a samozřejmě svého věrného sluhy Proklouze.

Celé dobrodružství se odehrálo, když skupina projížděla okolo posvátné pagody v Píládží. U ní se totiž konal známý posvátný

indický obřad pohřbívání mrtvých.

Fogg a jeho přátelé byli velmi zděšeni, když spatřili mladou ženu, zřejmě omámenou opiem, kterou se rovněž nadrogovaní kněží chystali upálit.

Phileas Fogg a zachráněná žena na plubě Ragin

Ihned se v jejich hlavách začaly sprádat plány na záchranu této mladé ženy, která měla

být upálena spolu se svým zemřelým manželem podle zdejší tradice.

Naši hrdinové vyčkali večera a pokusili se do pagody vyhloubit únikový tunel. Tento plán byl však nakonec zmařen díky všudypřítomným kněžím.

Nakonec se jim mladou ženu přece jen podařilo zachránit, a to především díky statečnému

Proklouzovi, který nešťastnici zachránil přímo z hořící hranice.

Krásná Indka poté v cestě pokračovala spolu se svými zachránci až do Hongkongu. Přijede s nimi až do Londýna?

Další vzrušující informace o Foggově cestě již zítra!

PHILEAS FOGG O CESTĚ INDIÍ

Kalkata, Londýn (rat) – Našemu deníku se podařilo získat nejnovější informace o právě probíhající cestě pana Philease Fogg! Zvláštnímu zpravodaji byla včera ve večerních hodinách doručena kopie dopisu, jenž byl zaslán samotným Mr. Foggem na londýnskou adresu pana Andrewa Stuarta, jednoho z Foggových přátel z Reformního klubu. Otiskujeme tedy tento jedinečný dopis jako nejspolehlivější zdroj informací o dobrodružné cestě kolem světa, kterou tento anglický gentleman právě v těchto okamžicích podniká!

7. 7. 1872

Kalkata, Indie

krátce před vyplutím Rangúnu

Drahy přáteli,

již mnoho času uplynulo od té doby, kdy jsem odesílal svůj poslední dopis na Vaši adresu v Londýně. Doufám proto, že jste si o mne nedělal přílišné starosti. Toto mé jednání má však své opodstatnění. Zatím poslední úsek cesty Indií byl pro naši výpravu (ano, teď už lze hovořit o výpravě, o jejíž vzniku Vás zpravím později) velmi vyčerpávající.

Dne 4. 7. 1875 v půl páté odpoledne jsme společně s ostatními cestujícími vystoupili z paluby Mongolie na půdu Indie. Vlak do Kalkaty nám odjížděl teprve v osm hodin, a proto jsem pověřil Proksoze, aby nakoupil ještě pár nezbytností, které budeme při cestě napříč Indií potřebovat.

Vlak vyjel ve stanovenou hodinu a my tak ještě před západem slunce mohli pozorovat místní krajinu. Projížděli jsme pralesem, v němž jsme zblízka pozorovali bengálské tygry, kteří jsou v Indií posvátnými zvířaty, u řeky Gangy jsme zahlédli skupinku slonů, kteří se v tom nesnesitelném horku snažili svlažit, a u většiny domorodých vesnic se nám naskytl pohled na „plantáže“ mangovníků.

Indie je země krásná. Je až s podivem, že v jednu chvíli projíždíte kolem zasněžených vrcholů Himaláje a za chvíli se octnete ve vyprahlé krajině, v níž se prohání stáda nejrůznějších exotických zvířat. Je proto politováníhodné, že místním domorodcům neponechává Britská východoindická společnost více prostoru pro samostatný život. Za rok tomu bude již dvacet let, co byla indická území zabrána.

Avšak ani tento úsek cesty se neobešel bez problémů – přibližně v půli cesty jsme zjistili, že trať ještě zdaleka nebyla dostavěna. Byli jsme proto nuceni z vlaku vystoupit a další dopravní prostředek si zajistit sami. Měli jsme však štěstí, protože se mi podařilo zakoupit, sice ne příliš výhodně, jednoho z místních slonů.

Dál jsme tedy pokračovali poněkud netradičně, ale i tento druh cestování měl své kouzlo. Podařilo se nám totiž blíže poznat místní obyvatelstvo, které je velmi přátelské a pohostinné. Několikrát jsme byli domorodci pozváni na lahodný čaj (v Londýně se mi po něm bude stýskat!) a měli jsme příležitost shlédnout zápas místního národního sportu field hockey. Jedná se o jakýsi zjednodušený hokej, při němž se hraje kratičkými dřevěnými hokejkami kdekoliv na poli či na louce. Abych nezapomněl, ještě jedna věc mě velmi zaujala, a to sice všudypřítomní pávi. Je jich zde opravdu mnoho a jsou většinou ochočeni, skro jako ve staré dobré Anglii psi nebo kočky!

Na naší cestě Indií jsme také neměli nouzi o dobrodružství. Při průchodu pralesem jsme byli svědky tajemného rituálního obřadu, při němž měla být obětována mladá žena. Nakonec se nám ji ze spárů fanatiků podařilo zachránit velmi netradičním způsobem.

Jsem nucen Vás o této události podrobněji zpravit až ve svém příštím dopise, protože za několik málo minut odplouváme na Rangúnu do Hongkongu. Vše zatím probíhá podle plánu, a proto doufám, že Vám budu moci již brzy podat další zprávy ze své cesty.

S pozdravem váš Phileas Fogg

NEJNOVĚJŠÍ ZPRÁVY O MLADÉ ŽENĚ DOPROVÁZEJÍCÍ PHILEASE FOGGA!

CALCUTTA (rat) – pokud vás zajímá, kdo je onou mladou ženou, jež na cestě kolem světa doprovází pana Philease Fogg, máme pro vás ty nejčerstvější informace! Od jejích bývalých služebných se nám podařilo zjistit, že se tato dáma jmenuje Auda a je vdovou po starém rádžovi z Bundélkhandu.

Jistě je vám již velmi dobře známo, jak se paní Auda dostala do blízkosti Philease Fogg. Byla zachráněna ze spárů náboženských fanatiků, kteří ji měli upálit na hranici poblíž pagody v Piládží.

Pouze našemu deníku se však podařilo zjistit něco o životě této mladé indické ženy!

Jako sirotek byla proti své vůli provdána za starého rádžu, avšak za tři měsíce poté ovdověla. Protože věděla, že ji čeká jistá smrt, uprchla. Vzápětí byla ale dopadena rádžovými příbuznými a odvedena na popravu, z níž ji však udatný pan Fogg se svou družnou zachránil.

Jeho samotného zaujala hned od začátku svou odlišností od ostatních indických žen. Paní Auda pochází z párského kmene a v okolí se proslavila především svou krásou.

Narodila se do rodiny bohatého bombajského obchodníka, a proto se jí dostalo úplného anglického vzdělání. Podle jejích vybraných způsobů by každý soudil, že je Evropanka. Z toho důvodu jí nebylo zatěžko vyměnit své pohodlné indické sári za těžké evropské cestovní šaty.

Auda tedy pokračuje v cestě společně s panem Foggem. Na palubě *Rangúnu* mu sdělila své příští plány. V Hongkongu by se chtěla uchýlit k synovci svého starého přítele Sira Jamese Džidžibhaje, jenž by jí poskytl bezpečný úkryt. Již teď jsou však uzavírány sázky, zda paní Auda doprovodí pana Philease Fogg až do Londýna!

Typický indický ženský oblek sári

FOGG POKRAČUJE DO JAPONSKA

ÓSAKA (rat) – nejnovější zprávy o cestě Philease Fogg kolem světa! Dnes nad ránem připlul i se svými společníky ke břehům Japonska, aniž by tušil, co ho zde čeká. Jedná se o zemi, jež je pro nás Evropany velmi exotická, a proto od vylodění nevycházeli Foggovi přátelé z údivu.

Do hotelu se z přístavu celá skupina rozhodla odjet rikšu, což je nejpoužívanější a nejpoblábnější dopravní prostředek používaný v Japonsku. Jedná se o vozíček na kolečkách tažený člověkem.

Ihned po příjezdu do hotelu se seznámili s jeho majitelem Nobu Sanem, jenž je pozval na zápasy sumo. Za mlada se totiž tomuto sportu vrcholově věnoval, a protože tam měl nějaké známé, dostal lístky zdarma. Fogg měl tak poprvé v životě možnost shlédnout sport, při němž spolu zápasí dva spoře oblečení tlustí muži.

Typická japonská architektura

Po zápase se Phileas Fogg s paní Audou vydali zpátky do hotelu, protože dáma byla unavená a Fogg, jako správný gentleman, jí dělal doprovod. Proklouz se však vydal na průzkum města. Procházel se okolo typických

japonských domků se zvedlými střechami a po cestě potkal mnoho divně oblečených dam se slunečníky v ruce a s malými podivnými botkami na nohou.

Japonská gejša

Rozhodl se, že zajde do jedné z čajoven. Tam se zaposlouchal do líbezné hudby, kterou vyluzovala jedna z těchto dam – gejš. Další z nich mu po celou dobu nalévala japonský alkoholický nápoj saké.

Do hotelového pokoje se tedy vrátil ve velmi veselém stavu a ani nebyl schopen pana Fogg zpravit o tom, co všechno na své procházce městem viděl. Ráno se mu vše vybavilo a povyprávěl o tom svým přátelům.

FOGG U PROTINOŽŮ !

MELBOURNE (rat) – Náš cestovatel i se svými průvodci dnes brzy nad ránem dorazil k břehům nejmenšího kontinentu světa – Austrálie. Vzhledem k tomu, že další loď odjíždí až v noci, hodlají zde strávit celý den. Našemu zvláštnímu zpravodaji se podařilo získat předběžný itinerář, podle kterého by měl pobyt pana Fogg a jeho společníků probíhat.

Lod' s našimi cestovateli přistála v přístavním městě Melbourne, ve státu Viktorie, na jižním cípu kontinentu.

Austrálie je federativním státem zahrnujícím 7 zemí, včetně ostrova Tasmánie.

Podle důvěrných zdrojů se pan Fogg chystá do rezervace mezi aborigince, shlédnout vzácné kresby původních obyvatel. Bude muset cestovat hluboko do nitra nehostinné pouště, kde udusané stezky lemují bizarní stavby termitů tzv. termitišť. Vrcholem návštěvy by měl být výstup na Uluru – známou též jako Ayersovu skálu, která pro domorodce představuje posvátné místo hluboce spjaté s jejich prapředky.

Uluru – Ayers Rock

Velmi se také těší na setkání s typickými australskými živočichy – vačnatci (více viz článek flóra a fauna Austrálie).

V odpoledních hodinách hodlají navštívit největší korálový útes světa – Velký bariérový útes a prohlédnout si tuto perlu přírody zblízka a na vlastní oči.

Odváží se ctihodný pan Fogg i pod mořskou hladinu?

Na večer byla výprava pozvána zástupci australského reformního klubu na odbornou přednášku místní astrologické společnosti o souhvězdích jižní oblohy i s praktickými ukázkami a nočním pozorováním jižní hvězdné oblohy.

Zvláštní pozornost bude věnována zejména souhvězdí Jižního kříže. Poté by měl následovat banket se zástupci federální vlády, dokonce se očekává i přítomnost generálního guvernéra, který v Austrálii zastupuje samotnou Anglickou královnu.

Kolem půlnoci už by naši cestovatelé měli být v Sydney, kde by se měli nalodit na loď, která je ponese vstříc dalším dobrodružstvím.

Z HISTORIE AUSTRÁLIE

CANBERA (rat) - Abychom veleváženým čtenářům umožnili poznat část světa, kde se právě nachází Foggova expedice, přinášíme zde sérii článků pojednávajících o nejzajímavějších věcech z historie i současnosti, flóry i fauny i o umění Austrálie.

Latinské označení jižní země „terra australis“ dalo tomuto nejmenšímu kontinentu jméno již za časů římského impéria.

Již před více než 40 000 lety byla tato pevnina osídlena domorodými obyvateli – Austrálci (Aborigines), kteří patrně přišli suchou nohou z jižní Asie. V té době byly ještě všechny kontinenty spojené v prakontinentu zvaném Pangea.

Domorodci byli vystaveni obtížným přírodním podmínkám a tak se naučili žít v souladu s přírodou. Žili kočovným životem a v pouštních podmínkách si vážili všech darů přírody, která byla i jejich duševní potravou.

Podle nich začal život obdobím zvaným čas snů: z hlíny se vynořili dávní obři, prošli celým světem a prostřednictvím své hudby zhmotnili věci. Jejich země byla pro ně zhmotnělou písni, naprosto dokonalou, bezmezně uctívanou a nemohli tak nikdy pochopit, proč ti, kdož po nich přicházeli, zemi a její bohatství ničí, mění a přetvářejí k obrazu svému. Dnes jich zde žije pouhé 1% z celkového počtu obyvatel.

Do povědomí Evropanů však vstupuje Austrálie až v roce 1770, kdy se mořeplavec James Cook plavil podél pobřeží tohoto kontinentu a jakožto

neobjevenou zemi ji zabral pro Velkou Británii, v jejímž područí je až do dnešních dnů.

James Cook

Británie sem posílala své odsouzené a vytvořila zde trestaneckou kolonii.

Přicházeli sem lidé ze spodiny společnosti a jejich dozorcí.

Z Evropy zavlekli infekční nemoci, které vedly k vymírání původních obyvatel.

V půlce 19. století zde vypukla zlatá horečka. Přichází sem dobrodruzi za krásou lesklých kamínků a začíná rabování přírodního bohatství.

Dnes je tato země směsicí přistěhovalců z celého světa.

SOUHVĚZDÍ V AUSTRÁLII

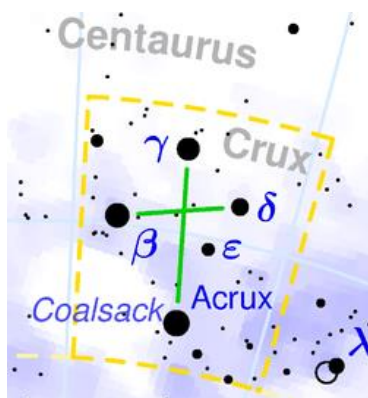
SYDNEY (rat) – Místní Královská astrologická společnost dnes večer bude mít tu čest přivítat mezi sebou světoběžníka Philease Fogg a s jeho doprovodem a osvětlit mu zajímavosti jižní hvězdné oblohy. A proto přinášíme pro vás, velevážné čtenáře, alespoň několik základních informací.

Našinec, kterému se poštěstí pohledět na oblohu na opačné polokouli, bývá často zmaten a dezorientován, protože je všechno jinak. Marně hledá Velký vůz, Polárku v Malém voze, Kasiopeu a další notoricky známá souhvězdí.

A souhvězdí, která můžeme u nás spatřit alespoň na pár nocí během roku, pak vidí v nezvyklých směrech a polohách, třeba i vzhůru nohama.

Hlavním opěrným bodem je pověstný **Jižní kříž**. Je to symbol jižní polokoule a najdeme ho nejen na vlajce Austrálie, ale i na vlajce Nového Zélandu, Papuy – Nové Guiney a na vlajkách některých ostrovů, jejichž názvy slyšeli patrně jen zasvěcení čtenáři (Samoa, Šlamounovy ostrovy, Mikronésie, Tuvalu).

Už od pradávna sloužil k orientaci mořeplavců. Delší rameno Kříže ukazuje k jižnímu nebeskému pólu.

Suhvězdí Jižní kříž

Hned vedle této dominanty najdete souhvězdí Kentaura. Jedna z jeho hvězd – Toliman (**Alfa Centauri**) – je naší nejbližší hvězdou (Slunce samozřejmě vyjímaje). Světlo ze Slunce by k ní letělo „jen“ 4,4 světelného roku.

Pro laiky jsou lákavá i **Magellanova mračna**, která vypadají jako mlhavé obláčky a jsou

obzvlášť krásná za svitu Měsíce. Najdeme je poblíž Mléčné dráhy. V podstatě jsou to malé blízké galaxie. Uvnitř lze při dobrých pozorovacích podmínkách spatřit mlhovinu Tarantule.

Tím se dostáváme k názvům souhvězdí na jižní polokouli. Mnoho z nich nese **označení zvířecí** – Velký a Malý pes, Jednorozec, Holubice, Zajíc, Mečoun, Žirafa, Vlk, Páv, Jeřáb, Havran, Velryba, Orel a dokonce i bájný pták Fénix.

Zájemce o tuto problematiku odkazujeme přímo na chystanou přednášku, nebo je vyzýváme, necht' se vydají na jižní polokouli a ověří si vlastním zrakem, jak rozdílná a nádherná je jižní obloha.

ŘÍŠE AZTÉKŮ

CIUDAD DE MEXICO (rat) – při pouti napříč Mexikem měl pan Fogg možnost strávit několik okamžiků mezi památkami původního mexického obyvatelstva. Se svými společníky a domorodým průvodcem se vydal na průzkum aztéckých pyramid v Cihuahě.

Aztékové, označovaní také jako Mexikové nebo Tenochkové, jsou původním indiánským národem. Přišli pravděpodobně ze severního Mexika – z bájně země Aztlán.

Původní aztécká keramika

Z Aztlánu se kmen vydal směrem na jih a na počátku 13. století se usadil na náhorních plošinách středního Mexika, kde založili město Tenochtitlán. V překladu jeho název znamená „kaktusové město“ a později bylo přejmenováno na dnešní

metropoli Ciudad de México.

Aztékové mimo jiné prosluli tím, že byli vynikající astronomové, vytvořili vlastní piktografické písmo, měli velké znalosti v lékařství a byli skvělí architekti. Prosluli především stavbou pyramid, podobných těm egyptským a skýtajícím mnoho pokladů.

Aztékové však nebyli jen zruční stavitelé a lékaři, ale prosluli také svými náboženskými obřady, při nichž zabíjeli nevinné oběti buď setnutím hlavy, nebo shozením nešťastníků do posvátné studny.

Poté co se Phileas Fogg vrátil z výpravy mezi staré aztécké památky, usnul pod tíhou dojmů a vzrušujících zážitků. Usnul opravdu hlubokým spánkem,

v němž se vrátil o půl století zpátky a ocitl se znovu v říši Aztéků, tentokrát však ne jako turista, ale jako jedna z budoucích obětí jejich krvavého rituálu.

Ocitl se na vrcholku jedné z pyramid osvětlené loučemi a uviděl aztéckého šamana, jak ho maže posvátnými barvami. Pochopil, že s jeho životem bude brzy konec. Na blízku však nebyl nikdo, kdo by mu pomohl.

Když už se popravčí chystal setnout jeho hlavu, ctihodný pan Fogg se probudil celý zpocený ve svém hotelovém pokoji.

Po tomto zážitku si slíbil, že napříště místo aztéckých památek navštíví raději poklidné mexické slavnosti, při nichž mu žádné nebezpečí nehrozí!

PHILEAS FOGG NA MEXICKÝCH SLAVNOSTECH

TIJUÁN (rat) – poté, co se Phileas Fogg vzpamatoval z hrozného snu, který se mu zdál po návštěvě aztéckých pyramid, rozhodl se, že pro uklidnění raději navštíví některé z mexických národních svátků. Protože mu do odjezdu ze země zbývalo díky jeho náskoku ještě několik hodin, podařilo se mu dozvědět se o mexických lidových slavnostech co nejvíce. Některé z nich dokonce sám navštívil a náš zvláštní mexický zpravodaj Pedro Gonzáles mu byl neustále v patách.

Mezi běžné lidové slavnosti v Mexiku patří *býčí a kohoutí zápasy*. Býčí zápasy se panu Foggovi navštívit nepodařilo, protože kvůli právě probíhajícím sporům mezi domorodými obyvateli a jejich španělskými utlačovateli byly arény zavřeny. Zúčastnil se však kohoutích zápasů, při nichž bojují vždy dva kohouti proti sobě a přítomní návštěvníci si mohou vsadit na jejich vítězství. Další typickou zábavou je zde udržení se na nezkrotných koních tzv. *charros*.

Dále převažují různé indiánské a křesťanské slavnosti, Mexičané velmi rádi oslavují. Nejznámější oslava se nazývá *fiesta*. Při ní se sejde nejméně dvacet lidí, příbuzných, přátel nebo známých. Vzhledem k počtu lidí se fiesty odehrávají často venku, na dvorku nebo v zahradě domu, večer pak při světle lampiónů.

Pro děti je při této příležitosti připravena *piñata*, keramická nádoba obalená staniolem, barevným papírem a papírovými třásněmi. Uvnitř jsou bonbóny, ovoce, malé hračky nebo papírové vločky. Piñata visí na dlouhém provazu a dva z účastníků oslavy tahají za konce provazu tak, aby

piñata byla na dosah, ale ve stálém pohybu. Děti dostanou hůl a jejich cílem je nádobu zasáhnout. Ostatní účastníci je povzbuzují tradičním popěvkem.

Když přijdou na řadu dospělí, musí mít zavázané oči.

Panu Foggovi se nádobu podařilo zasáhnout po několika málo pokusech a vysloužil si tak pochvalu místních piñatových přeborníků.

Kohoutí zápasy

Dále Mexičané pořádají *férii* – tradiční trh rukodělných výrobků.

Každé odpoledne tráví *siestu*, při níž odpočívají ve velkých vedrech. Ta přišla panu Foggovi velmi vhod.

FOGGOVA CESTA NAPŘÍČ SPOJENÝMI STÁTY AMERICKÝMI

Las VEGAS, NEVADA (rat) – už dopředu Phileas Fogg věděl, že cesta Spojenými státy bude náročná. Chtěl totiž za krátkou dobu procestovat co nejvíce států. Cestu započal ve státě Arizona a jejím hlavním městě Phoenix. Rychle se však nabažil tamní suché krajiny a města obklopeného Gileskou pouští, posetou mnoha kaktusy. Vypravil se tedy přes Grand Canyon do Las Vegas, ačkoliv to byla zajížd'ka. Město hazardu a vysoké kriminality ho nesmírně lákalo!

Po příjezdu do Las Vegas se s přáteli vydal do největšího z kasin – Royal Palace, kde vsadili na ruletu 500 liber. Bohužel, všechny je prohráli!

Dále se chtěl vydat do Washingtonu, protože toužil poznat hlavní město Spojených států, avšak cestovní plán mu to nedovolil. Proto si alespoň zakoupil pohlednici s obrázkem Bílého domu s legendární oválnou pracovnou, kde sídlí všichni američtí prezidenti.

Bílý dům, Washington D.C.

Z Las Vegas tedy dále pokračoval do Utahu, jenž proslul především svými solnými jezery v okolí hlavního města Salt Lake City.

Další kroky cestovatelů směřovaly do Colorada, vyhlášeného zlatou horečkou. Proto zde narazili na mnoho mužů z celých Spojených států, kteří sem přijeli pokoušet štěstí jako zlatokopové. S jedním z nich, Frankem Johnsonem, se spřátelili. Vyprávěl jim,

že pochází z města New York, jehož nejznámější stavbou je Socha svobody.

Socha svobody v New Yorku

Dalšími státy, které Fogg s přáteli procestoval, byly Kansas, Missouri, Illinois, Indiana a Michigan. Odtud se vydali na další cestu. Poněkud je však mrzelo, že toho ze Spojených států neviděli více, a tak si slíbili, že se sem po skončení své výpravy ještě jednou podívají.

PŘÍRODNÍ KRÁSY KANADY

MONTREAL (rat) – v Kanadě se ctihodný pan Phileas Fogg i Proklouz po dlouhé době cítili jako doma, protože se zde prolíná anglická kultura s francouzskou. Oba dva se zde proto velmi dobře dorozuměli ve svých rodných jazycích, což ještě přispělo ke zdejšímu příjemnému pobytu. Ten však neměl trvat dlouho!

Po příjezdu do Montrealu je na první pohled zaujali místní mladí hoši, kteří se sdružovali u zamrzlých rybníků, na nichž se pokoušeli hrát podivnou hru, již nikdo z našich přátel neznal.

Jak se dozvěděli, šlo o hokej. Zahnutými dřevy - hokejkami, se pokoušeli dostat gumový kotouč do branky nepřítele. Fogg si nejdříve myslel, že šťouchají do zmrzlých žab, avšak bylo mu řečeno, že jde o puky.

Muži hrající hokej

Z Montrealu se vydali hledat krásy kanadské přírody.

První zastávku vykonali u velkých kanadských

jezer – Hořejšho, Huronského, Erijského a Ontaria.

U Ontaria se nacházejí Niagarské vodopády, které jsou jedněmi z nejvyšších vodopádů na světě. Paní Audě se při pohledu dolů zatočila hlava.

Kanada je bohatou zemí nejen co do vodních ploch, ale nalezneme zde i mnoho hor, údolí a průzračných řek. V těch se prohánějí hejna lososů a dalších druhů ryb.

Avšak vládcem kanadské přírody je medvěd grizzly. I s ním měl Phileas Fogg možnost se setkat, ale nejednalo se o příhodu příjemnou.

Při projíždce jedním z místních kaňonů, zrovna když se usadili k odpolednímu pikniku u řeky Yukon, vůně jejich jídla přilákala medvíďe grizzlyho.

Jeho otec, který lovil lososy v řece nedaleko

odtud, se po chvíli rozhodl své mládě vyhledat.

Medvěd Grizzly se svým mládětem

Naši cestovatelé se tak ocitli tváří v tvář téměř třímetrovému zvířeti, chlupatému odshora až dolů. Obětovali proto své jídlo a utíkali, jakoby jim za patami hořelo.

Byli rádi, když se po tomto vzrušujícím zážitku v pořádku dostali do města Ottawa. Tam poté měli možnost ochutnat vynikající javorový sirup a připravit se na další cestu.

Ještě dlouho si potom vyprávěli o lesní příhodě s medvědem!

Fauna Austrálie

Když se australský kontinent oddělil od prakontinentu Pangey, začal se na něm život vyvíjet odlišně než ve zbytku světa. Dlouhé geografické odloučení způsobilo, že mnoho australských organismů je zcela ojedinělých. Uvádíme zde alespoň některé:

Dingové se vyskytují v celé Austrálii kromě jihozápadní a jihovýchodní oblasti, které jsou proti nim oploceny, aby nenapadali hospodářská zvířata. Dingové se snadno kříží s domácími psy a v některých částech Austrálie představují kříženci asi jednu třetinu populace dingů.

Ježura australská je podobná velkému ježkovi nebo menšímu dikobrazu. Je asi 45 cm dlouhá, pohybuje se na krátkých nožkách a její kožich je tvořen kožešinou a dlouhými bodlinami. Stejně jako ježkové, také ona se schoulí do kuličky, je-li v nebezpečí. Bodliny jsou však jen na hřbetě, zatímco boky a ostatní části těla jsou pokryty srstí.

Oči mají tak malé, že téměř pozbývají své funkce. Jejich tlamička je úzká a protáhlá v jakýsi rypáček. Ježury nemají zuby a drtí potravu o rohovité bradavky pokrývající patro.

Jakmile samice snese vajíčko, lehne si na záda a stočí se do klubíčka, aby se vajíčko skulilo do dočasného inkubačního vaku uprostřed jejího břicha, z kloaky vyteče lepkavá tekutina, která přilepí vajíčko na jedno místo. V jednom vrhu bývají 1 až 3 mláďata. Když se mládě vylíhne, živí se mlékem, které stéká po chlupech u sací žlázy. Zůstává ve vaku 6 až 8 týdnů, dokud jeho rostoucí bodliny nedonutí matku, aby je přesunula do hnízda.

Klokani jsou typickými zástupci řádu vačnatců. Téměř všechny druhy (kromě stromových) mají podobný tvar těla s krátkými předními a dlouhými silnými zadními končetinami, dlouhými nártami a velmi dlouhým čtvrtým prstem. Při rychlém pohybu skáčou po zadních a dlouhý a spíš toporný

ocas přitom používají k udržování rovnováhy.

K tomuto typu pohybu jsou přizpůsobena zadní chodidla, kterým délkou dominuje čtvrtý prst opatřený silným drápem. Pátý prst je o hodně kratší a palec zcela chybí. Druhý prst srůstá s třetím v malinký prstík se dvěma drápkami, čímž vzniká útvar podobný hřebínku na pročesávání srsti. Takováto specializace k pohybu ale není zadarmo.

Typický klokan není schopen normální chůze. Když se pohybuje pomalu, zvedá zadní nohy nad jakousi trojnožku vytvořenou předními nohama a ocasem stlačeným k zemi. Pak vymrští zároveň obě zadní nohy vpřed a posune tělo.

Po březosti trvající přibližně 30 dní se rodí jedno mládě a stejně jako v případě všech ostatních vačnatců je i mládě tohoto druhu klokana při narození maličké a velmi málo vyvinuté. Je slepé, holé a váží méně než jeden gram. Do vaku se po matčině srsti vyšplhá co nejrychleji a hned poté se přisaje ke struku. Zde zůstane po dobu šesti měsíců. Několik měsíců po narození začíná malý klokan žrát trávu a listy, kterými se živí jeho matka.

Zajímavosti:

- Klokani výborně a rychle běhají. Běžně dokáží vyvinout rychlost až 50 km/h. Nejde však o typický běh. Odrážejí se totiž oběma zadními nohama současně, takže spíš skáčou. Jednotlivé skoky mohou být až deset metrů dlouhé a klokani celkem snadno překonají i překážku vysokou 2 - 3 metry.

- Klokani samice může mít až 3 mláďata najednou. Zatímco nejstarší mládě již vak skoro opustilo (vrací se do něj jen v případě nebezpečí), druhé mládě je přisáté na bradavce a třetí mládě je v děloze ve stadiu oplodněného vajíčka. I u klokanů se totiž objevuje tzv. prodloužená březost, při níž zárodek pokračuje ve vývoji, až když samice přestane kojit předchozí mládě.

- Jestliže některý klokan ve skupině zjistí blízkost možného nepřítele, varuje ostatní dupáním nebo tloučením ocasem o zem. Skupina pak prchne nebo hledá útočiště vběhnutím do vody, pokud je v okolí.

- Díky husté srsti je výborně chráněn před mrazem. V Anglii v roce 1940 dokonce zdivočel a na dvou místech žije ve volné přírodě dosud.

Ptakopysk podivný je jediným zástupcem z čeledi ptakopyskovitých. Je asi 75 cm dlouhý a celé tělo včetně plochého ocasu má pokryté hustou hnědavou srstí. Prsty má spojené plovací blánou, což ukazuje na jeho přizpůsobení se životu ve vodě. V březích řek, potoků a jezer si vyhrabává silnými drápy noru, kterou používá k odchovu mláďat i k dennímu úkrytu. Nejpodivnější je na ptakopyskovi hlava. Místo čelistí se zuby má široký rohovitý zobák kachního tvaru. Okraje zobáku mají rohovité lišty. Při lovu potravy se ptakopysk potápí asi na minutu pod vodu a po způsobu kachen vyčvachtává z bahna různé drobné živočichy. Párek ptakopysků obývá společnou noru. V době rozmnožování si však samice vyhrabe pro sebe novou noru a na jejím konci vyhloubí prostornou komůrku. Zde vypustí z kloaky 2 bílá kulovitá vajíčka, která jsou jen o málo větší než lískový ořech. Stočí se do klubíčka a po dobu 7 až 10 dnů vajíčka zahřívá. Když mláďata prorazí kožovitou skořápku a vylezou z vajíčka, živí se mateřským mlékem. Na břiše samice jsou 2 mléčná políčka, ze kterých prýští kapky hustého mléka. Tyto kapky mláďata jen olizují, protože nemůžou mléko sát. Asi po 11 týdnech se mláďatům otevírají oči a teprve po čtyřech měsících se pod dozorem samice odvažují do vody.

Koala svým vzhledem připomíná plyšovou hračku. Žije v korunách stromů. Ve dne spí a v noci se živí výhonky blahovičníků. Mláďe nosí matka 6 měsíců ve vaku a dalších 6 měsíců se pevně drží na matčině hřbetě. Koaly byly téměř vyhubeny člověkem, který je lovil hlavně kvůli kožešině. V současnosti jsou chráněné australskou vládou a největším rizikem pro koaly je úbytek vhodných blahovičnickových lesů a rozbití jejich teritorií výstavbou silnic.

Kdo najde koalu?

Dnes ráno utekla ošetřovatelům ze ZOO v Sydney koala i se svým mládětem. Je šedá, s bílým bříškem, asi 40 cm vysoká. Slyší na jméno Květa. Kdo ji najde, nechť ji velmi opatrně odnese

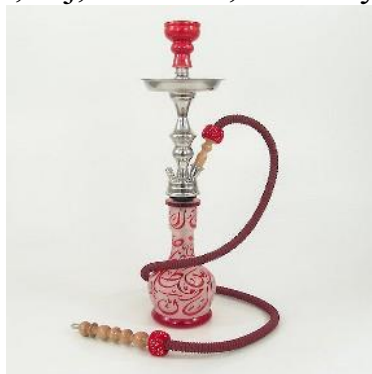

zdravotnicím nebo dopraví na ošetřovnu. Nálezce obdrží peněžitou odměnu!

Nakupování

Smlouvání je národní sport. Pro prodavače je to zábava. Pokud něco nechcete, neberte to do ruky. Navrhněte o půlku méně, než jste ochotni zaplatit. Nespěchejte. Nechte se pozvat na čaj a udělejte si pohodlí. Pěkně prodiskutujte cenu. Dobrá cena je 2/3 z bývalé ceny.

Co se v Turecku dá dobře koupit? Zlato a šperky, kožené výrobky, starožitnosti, koberce, modrá oka – korály, přívěšky, náušnice, dekorativní předměty s bílým nebo žlutým středem, koření, čaj, sladkosti, vodní dýmky a tabák, keramika.

Vodní dýmka

Turecká kuchyně

Pítí – čaj silný černý bez cukru, ovocné čaje – hlavně jablečný, káva, ayran – mléčná konzistence nasládlé chuti, čerstvý džus z citrusů, efes – pivo, víno s menším obsahem alkoholu nasládlé chuti, Rakija – anýzová pálenka.

Jídlo – mají zakázáno vepřové maso. Ekmek – turecký chléb připomíná naši večku. Kebab – kousky masa nabodnuté na jehle. Kofte - mleté maso ve formě kuliček. Gozleme – palačinky s masem. Saláty - zeleninové. Dezerty – sladké nudle posypané pistáciemi, turecký med. Vše je velmi sladké.

Čajovny – jsou pod širým nebem, sedí se na zemi a tam se servíruje jídlo i pítí. Nabízí se vodní dýmka s jablečným tabákem.